

Uusi ulko-ovi säästää lämpöä

Verstaan ovi oli tehnyt tehtävänsä. Se oli harmaa ja vetoisa ja enemmänkin houkutteli kuin esti varkaita. Löysimme rakennustarvikeliikkeestä vankan ja tiiviin ulko-oven ja asennamme sen nyt vanhaan oviaukkoon.

Verstaan ulko-ovi oli tullut tiensä päähän. Se täytti moitteetta tehtävänsä monien vuosien ajan, jolloin sen piti vain suojella verstaaseen varastoituja pihakalusteita lumelta ja tuulelta.

Kun olimme verstaalla kuumailmapuhaltimen kimpussa, huomasimme lämmön karkaavan halkeilleesta ja hauraasta ulko-ovesta harakoille. Olemme säilyttäneet verstaalla maalaustarvikkeita, mutta nyt emme enää uskaltaneet

Tee Itse

HELPPO

VAIKEA

VAIKEUSASTE:

Oven asennus ei ole vaikeaa, kunhan seuraat ohjeita ja olet tarvittaessa valmis improvisoimaan pitkin matkaa.

AJANKÄYTTÖ:

Varaa pitkä päivä – se riittää, mikäli odottamattomia pulmia ei ilmaannu liikaa.

HINTA:

Noin 800 € uuden lukon kanssa.

Lahojen osien poisto

Periaatteessa tehtävänä on vain poistaa vanha ovi ja asentaa sen tilalle uusi, mutta todellisuudessa uusia haasteita ilmenee aina työn edetessä.

Esimerkiksi tässä kohteessa oven vieressä on lahoja lautoja, joille on tehtävä jotakin. Jotta emme joutuisi suurimittaiseen korjaustyöhön, katkaisemme kehyslautojen alle jäävät laudat oven korkeudelle saakka. Seinän ehjä yläosa jää ennalleen.

Muutoin kohtelemme vanhaa ovea hyvinkin kovin ottein. Uutta ovea ei ole räätälöity oviaukon mittaan, joten joudumme hieman sovittelemaan oviaukkoa uuteen oveen sopivaksi.

1 Poista ensin vanhat kehyslaudat.

Jos ne ovat vanhoja ja uuden oven mitat poikkeavat vanhasta ovesta, lautoja ei välttämättä kannata säästää. Jos säästät, käytä hellempää otteita kuin kuvassa.

2 Yksi verhoilulautoista joudutaan uusimaan kuten usein käy vanhaa rakennusta kunnostettaessa. Pieniä odottamattomia haasteita ja pulmia ilmaantuu väistämättä työn edetessä.

3 Jätämme laudan yläosan

ennalleen aikaa säästääksemme. Työkalupakistamme löytyi onneksi Feincutter, jolla oli helppo katkaista lauta niin, että oven kehyslaudan yläpuolinen osa laudasta sai jäädä paikalleen.

VINKKI

Taiteelliset leikkaukset vanhojen kehyslautojen kulmissa ovat säästämisen arvoisia, erityisesti jos sama malli toistuu muualla talossa. Jos et voi pelastaa lautoja, kopioi kuvion malli, jotta voit sahata sen myös uusiin lautoihin.

TYÖKALUT

Multimasteriksi kutsutaan monitoimisahaa, jolla voi sahata hieman verholaudan sisään ilman, että laudan takana pitää olla vapaata tilaa. Esimerkiksi Feinin kone maksaa hionta-, sahaus-, leikkuu- yms. lisätarvikkeineen noin kolmesataa euroa.

jättää hyviä työkalujamme heiveröisen oven taakse. Oli korkea aika vaihtaa ovi uuteen lämpöä pitävään oveen. Valitsimme eristetyt, vankalla lukolla varustetun ovimallin.

Eristeiden päällä on profiloitu etulevy, joka oikean värisenä ja tyylikkäästi kuvioituna istuu kauniisti julkisivun tyyliin.

Ovenvaihto sujuu helposti, mutta yllätyksiin kannattaa varautua – kuten usein vanhojen rakennusten parissa käy.

4 Vanha lauta korvattiin uudella samanlevyisellä ja paksuisella.

Jos samanlaista lautaa ei löydy, voi käyttää ohuempaa lautaa ja väliliistoja. Jos lautaa pitää kaventaa pituussuunnassa, sen voi teettää puutavaraliikkeessä valmiiksi.

Oviaukon sovitus

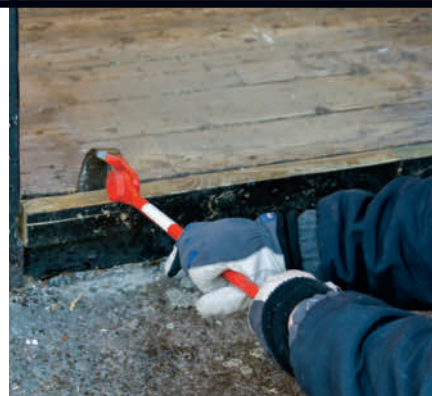
Ostimme suunnilleen vanhan oven kokoisen oven rakennustarvikeliikkeestä. Pienet erot aiheuttavat hieman lisätyötä aukon sovittamisessa ennen karmien asennusta. Toisaalta olisimme joutuneet odottamaan mittatilausovea. Uusi ovi on 60 mm vanhaa ovea kapeampi. Olisimme selvinneet tästä asentamalla 50 x 100 mm lankun oviaukon toiseen reunaan. Asensimme tämän sijasta 22 mm:n laudat aukon sivuille ennen karmien laittoa, koska halusimme oven portaiden keskelle. Aiempaa korkeampi ovi vaati aukon korottamista, mutta koska ylhäällä ei ollut tilaa, laajensimme aukkoa alaspäin.

3 Leikkaamme lattialautojen ja palkkien läpi hetkessä pistosahan pitkällä terällä. Välttääksemme terän ajautumisen vinoon kuljetamme sahaa rauhallisesti eteenpäin.

1 Aukon korkeutta sovitetaan. Ovi on tehty 800 x 1900 mm:n aukkoon, joten aukon korkeutta on lisättävä. Sähköjohdot ja katto vaikeuttavat aukon avaamista ylöspäin, joten laajennamme aukkoa alaspäin ja rakennamme kynnyksen.

2 Vanhan oven alla oleva lauta poistetaan – uusi ovi ylettyy lähes maahan saakka, mutta nostamme sen hieman irti maasta. Jälleen törmäsimme vanhaan totuuteen: vanhan korjaamisessa ei ole vakioratkaisuja!

4 Asennamme lattian alla olevaan aukkoon tukilaudan. Kynnyksen on kannettava koko painosi joka kerta ovesta kulkiessasi, joten alustan on oltava vankka. Suojaamme lautta kosteudelta pellavaöljyllä ennen kuin katamme sen sinkkilevyllä.

5 Lattian etureuna suojataan. Teetimme peltisepällä sinkkilevyn, joka suojaa ja peittää uuden kynnyksen. Karmien alla olevat puurakenteet on asennettu bitumikermikaistaleen päälle, jotta maasta nouseva kosteus ei vahingoittaisi niitä.

6 Leveyden sovittaminen on helpompaa, sillä uusi karmi on vanhaa kapeampi. Oviaukon molemmissa reunoissa on vankat lankut, joten kiinnitämme niihin aukon molemmissa reunoissa 22 mm:n laudat, jolloin uusi ovi sopii aukkoon hyvin.

Karmin kiinnitys

Uusi oviaukko on nyt valmis uudelle ovelle, ja ensi alkuun karmille. Jos olet joskus vaihtanut sisäoven, tiedät, että monet sisäovet voidaan yhä vaihtaa aukeamaan kumpaan tahansa suuntaan.

Nyt työn alla on kuitenkin ulko-ovi, joten se on ostettava valmiiksi vasemmalle tai oikealle aukeavana. Myös oven avautumissuunta (sisään vai ulospäin) on päätettävä etukäteen.

Kun kiilaat oven ja kiinnität sen, oikeaseksin karmin alareuna vaateriin. Karmi kiinnitetään ensimmäiseksi saranapuolelta. Puurunkoisissa taloissa karmi kannattaa kiinnittää säädettäviä ruuveja hyväksi käyttäen.

3 Alakarmi oikaistaan vaateriin.

Jos olet jo tiivistänyt karmin alustaa vasten, kuten tässä, voit tarvittaessa painaa karmia hieman toisesta reunasta alaspäin karmin päälle laitettavan kiilan avulla.

VINKKI

Tämä ovi on oikealle ripustettava. Tämä seikka pitää tietää ennen kuin ostaa tai tilaa uuden oven. Ovi on oikearipustainen, jos se avautuu aukossa seistessäsi oikealle ja saranat ovat tällöin oikeassa reunassa.

SANASTOA

Ole tarkkana mittamerkintöjen kanssa!

Karmin on oltava aukkoa pienempi, jotta sitä voidaan säätää ja saumata. Ole tarkkana, että erotat toisistaan oviaukon mitat ja karmin ulkomitat.

1 Pehmeästä muovista tehdyt tiiviste-nauhat painetaan maata vasten asetetun aluskatteen päälle. Näin tiiviste-nauhat tarttuvat tiiviisti alakarmiin. Jos rakennustarvikeliikkeessä ei ole tällaista nauhaa, tiivistä esim. saumanauhalla.

Muovikiilat lukittuvat yhteen. Kiilojen pitää olla niin pieniä, että kärki ylettyy vastapalan leveään päädyn yli.

4 Sivut säädetään pystyyn kiiloilla.

Pärrjää vanhan ajan puukiiloilla, mutta työ sujuu helpommin – ja lopputuloksesta tulee usein parempi – jos hankit juuri tähän tarkoitukseen tehtyjä muovikiiloja.

TÄRKEÄÄ! Kiiloja käytetään aina pareittain.

6 Karmi kiinnitetään saranapuolelta.

Karmiruuveja on monenlaisia. Puutalossa kannattaa ilman muuta panostaa ruuviin, jonka avulla voi säätää myös karmin asentoa. Periaatteena on, että ruuvien pitäisi tarttua karmiin eikä painautua kiilaa vasten.

2 Uusi ovikarmi nostetaan paikoilleen. Jos se ei pysy tasapainossa, voit tukea sen pienellä oviaukon sivulle asetettulla kiilalla, jota vasten karmi voi nojata. Laita kiilat mieluiten karmin molemmille sivulle, kunhan voit edelleen siirtää karmia.

5 Aloita saranapuolelta, kun ryhdyt kiilaamaan ja kun kiinnität karmin.

VINKKI: Jos käytät karmiruuveja, jotka kiertyvät karmiin kiinni, voit säätää karmin asentoa ilmatäytteisillä kiiloilla, joita voi käyttää vaikka kuinka monta kertaa.

7 Tarkista karmin suorakulmaisuus ennen kuin kiinnität vastakkaisen puolen. Voit tarkistaa asian ripustamalla oven paikalleen tai tarkistamalla ristimitat.

VINKKI: Ruuvit pitävät parhaiten, jos ne kiinnitetään paksuimpaan karmin osaan.

Oven ripustus

On aika asentaa ovi paikoilleen karmiin, tiivistää karmin ympäristö ja peittää raot uusilla kehyslaudoilla. Kannattaa aloittaa ovesta ennen kuin sovittaa karmin lopullisesti paikalleen.

Älä kiinnitä viimeisiä lukkopuolen karmiruuveja ennen kun olet asentanut oven paikoilleen. Näin et joudu tekemään suuria muutoksia, jos osat eivät aivan soviikaan toisiinsa.

Uudet lukot ovat Abloylta. Erilaisista ovilukoista löytyy paljon lisätietoja yrityksen verkkosivuilta www.abloy.fi.

Jos lukon takana olevat kiilat ovat liian leveitä, niitä voi kaventaa esimerkiksi japaninsahalla.

3 Kiilaa lukon taustalta huolella turvallisuuden takaamiseksi. Muut kiilat voi poistaa työn edetessä, sillä säädettävät ruuvit korvaavat ne, mutta lukon kohdalle jätetyt kiilat tekevät lukon auki vääntämisen hankalammaksi varkaille.

1 Ovi ripustetaan saranoistaan. Tässä vaiheessa on hyvä olla apulainen mukana, jotta oven saa liu'utettua kerralla paikoilleen ylhäältä ja alhaalta.

Jotkut säädettävät karmiruuvit vaativat erikoistyökalun, jolla karmia voidaan siirtää sisään tai ulospäin.

2 Karmi säädetään paikoilleen. Kun ovi, tai ovilehti kuten sitä kutsutaan, on oviaukossa, se voidaan säätää tarkasti niin, että oven ympärillä olevat raot ovat yhtä suuret. Raot on näin myös helpompi tiivistää siististi tiivistenauhoilla.

4 Karmin ja seinän välinen rako tiivistetään mineraalivillalla, joka eristää ja estää vetoa. Jos sinulla on tallella vanhoja eristeitä, saat leikattua niistä hyvät kaistaleet. Sisäpuolen rako peitetään joustavalla saumanauhalla.

5 Kehyslaudat kiinnitetään nauloilla tai ruuveilla. Vaakalauta peittää aukkokohdan, joten se asennetaan ensin. Tämän jälkeen pystylaudat vain sovitetaan pituuteen ja tuetaan tiiviisti yläkehyslautaa vasten. Kehysten tyyli sopii ilmeeseen.

TARVIKELUETTELO

- 1 ovi. Tässä Swedoorin vakioimittainen eristetty ovi. Erikoisimittaisen oven voi tilata, mutta silloin joutuu odottamaan.
- 1 lukko. Vaihdoimme vanhan peruslukon murtovarmempaan uuteen lukkoon
- Ovenkahva
- 6 karmiruuvia, mieluiten sellaisia, joilla voi säätää karmin asentoa (esimerkiksi Expandetin tai Würtzin ruuvit)
- Muovikiiloja (ellet käytä ilmatäytteisiä "kiiloja", joita kutsutaan winbageiksi)
- Puutavaraa kehyslautoja varten
- Alakarmin tiivistenauha (tarvittaessa)
- Eristettä saumakohtiin
- Rakennussilikonia sisäpuolen saumoihin
- Pohjustusaine, pohja- ja viimeistelymaali

Nyt ovi on murtosuojattu, tiivis ja eristetty – enää puuttuu maali ja alareunan lista. Hintaa tälle ovelle tuki tuli, mutta sen saamme takaisin talven mittaan, kun lämpöä säästyy.